

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 14 februari 1935 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser om häradsting m. m.

Genom en den 14 december 1934 dagtecknad till lagutskott hänvisad proposition, nr 4, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

1) L a g

med vissa bestämmelser om häradsting.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

I varje tingslag skola årligen, å tingsställe som Konungen bestämmer, hållas två lagtima ting, ett vårtinget och ett hösttinget.

Under lagtima ting skall häradsrätten hålla allmänna sammanträden till ett antal av antingen tjugufyra under vårtinget och sexton under hösttinget, eller tolv under vårtinget och åtta under hösttinget, eller sex under vårtinget och fyra under hösttinget, eller ock tre under vårtinget och två under hösttinget.

Sammanträdena skola hållas med lika mellanrum sålunda att de infalla å samma veckodag i varje, varannan, var fjärde eller var åttonde vecka, allt efter det antal som skall hållas i tingslaget, med början viss veckodag närmast efter den 6 januari under vårtinget och efter den 24 augusti under hösttinget. Består domsaga av flera än ett tingslag, må första sammanträdet under vartdera tinget i ett av tingslagen eller, om de äro flera än två, i vissa av dem hållas å senare dag än nyss sagts, dock ej senare än att sista sammanträdet infaller under vårtinget före den 24 juni och under hösttinget före den 15 december.

2 §.

Konungen bestämmer för varje tingslag, med iakttagande av vad i 1 § är stadgat, antalet sammanträden och den sammanträdestur som skall tillämpas.

3 §.

Inträffar helgdag å dag som för sammanträde blivit föreskriven, träde rätten samman nästa söckendag därefter; dock att, där sammanträde skulle infalla å långfredagen, detta i stället skall hållas onsdagen i samma vecka. A

sistnämnda dag skall ock hållas sammanträde som enligt tingsordningen skulle infalla torsdagen eller lördagen närmast före påskdagen. Skulle sammanträde infalla den 23 juni, skall det i stället hållas nästföregående helgfria dag. Jämkning som nu sagts skall ej verka rubbning i tiden för nästa allmänna sammanträde.

Erfordras vid allmänt sammanträde mera än en rättegångsdag, skall sammanträdet fortgå det antal helgfria dagar i följd som finnes nödigt.

4 §.

Där enligt lag uppskov i mål bort meddelas till nästa ting, skall uppskovet ske till nästa allmänna sammanträde inom tingslaget eller, om längre råderum erfordras, till annat allmänt sammanträde under samma eller följande ting.

Är i lag eller författning stadgat att talan skall anhängiggöras eller annan åtgärd vidtagas sist å det ting som först infaller sedan visst förhållande inträtt eller viss därifrån räknad tid förflutit, skall vad föreskrivet är fullgöras senast å det allmänna tingssammanträde som först hålles inom tingslaget efter det förhållandet inträtt eller den angivna tiden därefter förflutit. Ankommer på rätten eller domaren att förordna att åtgärd skall vidtagas å visst ting, varde förordnandet efter nu stadgade grunder lämpat.

I fall som avses i 12 kap. 2 och 3 §§ rättegångsbalken skall å part, vilken icke inställer sig å utsatt rättegångsdag, tillämpas vad i nämnda lagrum stadgas om påföljd av parts uteblivande från ting.

5 §.

När mål å allmänt sammanträde blivit fört till slut, skall dom avkunnas innan sammanträdet ändas. Möter hinder härför i anseende till målets beskaffenhet, må dom avkunnas å senare allmänt sammanträde under tinget eller, om det ej kan ske, å särskilt sammanträde som i sådant fall för doms avkunnande och tingets avslutande skall hållas snarast möjligt samt senast den 20 juli för vårtinget och senast den 31 december för hösttinget. Där ej synnerliga skäl till annat föranleda, må dock med avkunnande av dom ej anstå till senare allmänt sammanträde än sådant som infaller i fjärde veckan efter den under vilken handläggningen avslutades eller, om allmänt sammanträde ej då hålles, näst därefter infallande allmänna sammanträde under tinget. Då dom ej genast avkunnas, skall vid målets handläggning tillkännagivas när sådant kommer att ske.

Vad nu är sagt om anstånd med doms avkunnande gäller icke mål angående häktad eller andra slag av mål, för vilka särskild skyndsamhet är föreskriven eller eljest skall iakttagas.

Om tiden då dom skall skriftligen utgivas gälle vad Konungen därom stadgar.

6 §.

Konungen må, där det med hänsyn till särskilda förhållanden provas lämpligt, för visst tingslag giva andra bestämmelser än 1 § innehåller rörande an-

talet allmänna sammanträden och tiden dem emellan. Skola enligt sålunda fastställd särskild tingsordning i något fall hållas mindre än fem allmänna sammanträden om året, äge Konungen tillika föreskriva att, därest mål blivit vid allmänt sammanträde slutfört men dom icke kunnat meddelas vid sammanträdet, särskilt sammanträde må hållas för doms avkunnande, ändå att sedermera allmänt sammanträde infaller under tinget.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1936.

Genom lagen upphävas 2 kap. 1 § rättegångsbalken samt vad i 2 kap. 3 § och 24 kap. 5 § rättegångsbalken är stadgat om tid för meddelande och utgivande av dom, bestämmelserna i kungl. brevet den 13 januari 1757 angående tiden för tings och andra förrättningars hållande, förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall av gällande bestämmelser om häradsting, lagen den 27 juni 1896 angående allmänt tingssammanträdes likställighet i vissa fall med häradsting ävensom vad i 26 kap. 4 § byggningsbalken stadgas om tingsstad.

2) L a g

om kungörande av häradsrätts sammanträden.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Häradshövding vare skyldig att före den 1 november varje år meddela hovrätten och Konungens befallningshavande uppgift om tid och plats för de allmänna tingssammanträden och sammanträden med tremansnämnd som under det nästföljande året skola hållas i domsagan. Gälla för visst tingslag särskilda regler i fråga om beskaffenheten av mål eller ärenden vilka må upptagas vid sammanträden med tremansnämnd, skall detta anmärkas i uppgift som nyss sagts.

2 §.

Varder särskilt sammanträde utsatt för avkunnande av dom, skall genom häradshövdingens försorg tid och plats för sammanträdet senast andra söndagen förut kungöras i tingslagets kyrkor. Häradshövdingen åligger ock att minst fjorton dagar före den utsatta tiden avsända uppgift därom till hovrätten och Konungens befallningshavande.

3 §.

Med iakttagande av de i 1 och 2 §§ stadgade tider för avsändande av där omförmälda uppgifter har häradshövdingen jämväl att föranstalta därom, att nämnda uppgifter varda anslagna å rättens dörr ävensom kungjorda i en eller

flera tidningar inom orten, därvid sådana tidningar böra väljas, som genom spridning inom olika grupper av tingslagets befolkning bringa tillkännagivandet till de flestas kännedom. För kungörelsekostnaden njute häradsförvaldingen ersättning av allmänna medel.

4 §.

Konungens befallningshavande åligger att låta de uppgifter, som här ovan omförmälas, införas såväl i allmänna tidningarna som i länskungörelserna.

Kungörelse angående uppgifterna enligt 1 § skall beträffande samtliga domsagor i länet införas i allmänna tidningarna den 1 december varje år eller, om söndag då infaller, påföljande dag samt i länskungörelserna under november månad, och bör kungörelsen beträffande varje tingslag första söndagen i december månad uppläsas i tingslagets kyrkor. Uppgifterna enligt 2 § skola införas i allmänna tidningarna och länskungörelserna ofördröjligen efter det de inkommit.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1935, från och med vilken dag lagen den 7 maj 1918 om kungörande av tiden för tings början och avslutande m. m. skall upphöra att gälla.

3) L a g

om upphävande av 2 kap. 8 § rättegångsbalken samt lagen den 22 maj 1891 angående ändrad tid för saköreslängds avlämnande i vissa fall.

Härigenom förordnas, att 2 kap. 8 § rättegångsbalken samt lagen den 22 maj 1891 angående ändrad tid för saköreslängds avlämnande i vissa fall skola upphöra att gälla från och med den 1 januari 1936.

I fråga om de skäl som ligga till grund för förslagen får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet. Utskottet har vid sin granskning av förevarande förslag icke funnit anledning till erinran mot desamma och får alltså hemställa,

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 februari 1935.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Akerman, Öhman, Anderson* i Hägelåkra, *Klebeck, Löfgren, Norling**, *Velander* och *Sköldén*;

från andra kammaren: herrar *Nilsson* i Antnäs*, *Wallerius, Olsson* i Rimforsa, *Olsson* i Mellerud, *Johansson* i Bro*, *Berg**, *Johnsson* i Kalmar och *Lindberg* i Stockholm*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.